

**100 jaar
Christengemeenschap
Een wereldwijde conferentie
in Dortmund, 7-11 oktober
2022**

Nieuwsbrief MICHAELI 2020

De sacramenten, ook het sacrament van het altaar, waren bij ons al meermaals het thema. In vorige nieuwsbrieven schreven Volker Harlan en Michael Bruhn daarover. Ditmaal treft u bijdragen aan van Anastasiia Mazur en Tom Ravetz. En binnenkort bijdragen van Michael Debus en Ulrich Meyer. In de to-do-lijst aan het eind van deze nieuwsbrief vindt u de titel, het motto en de oproep voor onze conferentie.

De Horizon tussen Geest en Materie

De u allen welbekende voorstelling van het Laatste Avondmaal door Leonardo da Vinci toont Christus zittend in een vertrek voor een raam. Het gezicht van Christus zien we tegen de achtergrond van een landschap, waar in de verte hemel en aarde elkaar ontmoeten in de lijn van de horizon. Precies op deze grens tussen hemel en aarde in het midden van de afbeelding zijn de ogen van Christus. Dit ogenschijnlijk onbeduidende feit wil ik wat nauwkeuriger bekijken. Enkele decennia voor Leonardo zagen de schilderijen van de grote meesters er nog heel anders uit. Men kan ze enigszins

kinderlijk geschilderd noemen. Kinderen zien en schilderen de wereld anders dan volwassenen vandaag de dag. Hun schilderijen zijn tweedimensionaal, ze kennen geen perspectief – net zoals de schilders in de 15 e eeuw. Vóór die tijd is de wereld, de hemel en de aarde, in de schilderkunst als een coulisse voor datgene, wat zich onder de mensen afspeelt en een religieus karakter heeft. Of nu heiligen of adellijke personen worden afgebeeld, het komt steeds op hun religieus-geestelijke betekenis aan, wat rechtstreeks in hun lichaamsgrootte wordt uitgedrukt. Aan het begin van de 15 e eeuw verandert de kijk van de mens op de wereld. In korte tijd ontdekken verschillende schilders op uiteenlopende plaatsen de uiterlijke wereld. Ze zien plotseling de voorwerpen van de wereld niet als een achtergrond voor het geestelijk-religieuze, maar als zelfstandige objecten, die in een relatie tot elkaar en tot de toeschouwer staan. Ze beginnen de natuur, de architectuur, bloemen en huizen te schilderen. De mens wordt een toeschouwer en begint de wereld te onderzoeken en te begrijpen. De lijn van de horizon wint aan betekenis. De grens tussen hemel en aarde wordt het verst, wat het menselijk oog kan zien, en tegelijkertijd datgene, waaraan ieder

mens zich vasthoudt om zich te oriënteren in de ruimtelijke verhoudingen. Op dit belangrijke moment in de geschiedenis schildert Leonardo zijn Laatste Avondmaal. Alsof hij beseft, waar deze ontdekking van de wereld naar toe zal leiden. In deze nieuwe tijd (vanaf 1413) vindt er niet alleen in de kunst, maar in alle wetenschappen een omslag plaats. De astronomen denken na over de betekenis van de aarde in de kosmos. Natuurkundigen ontdekken de natuurwetten. De mens wordt onderworpen aan de anatomische blik. Mensen willen precies zien en weten, hoe alles werkt. Vroeger hebben mensen met de ogen van een kind gekeken en dat, wat voor hun innerlijk leven belangrijk was, als groter, lichter en mooier gezien. Vandaag de dag moet de natuurwetenschapper in het laboratorium niet te veel denken, want hij mag niet de zuiverheid van het experiment verstoren en aan het object, van zijn waarneming iets subjectiefs toevoegen. Is het zo dat wij mensen alleen maar deze twee mogelijkheden hebben? Ofwel dromerig door de wereld gaan, naar het spirituele kijken en over het aardse struikelen; ofwel het uiterlijke heel precies waarnemen zonder in het aardse een spirituele kwaliteit te mogen aannemen? De Christus verbindt hemel en aarde. Hij kwam uit de hoogste geestelijke rijken en bracht deze mee in de mens Jezus. Door dood en opstanding verhief Hij het aardse tot in het geestelijke.

Hij droeg de verwandelde aarde de hemel in.

In elk moment van inzicht verbinden wij geest en materie. Wij zien met onze ogen deze wereld. Wij nemen haar waar in haar uiterlijke hoedanigheid en wij doorgronden het begrip, de idee van het waargenomen van binnenuit, vanuit de geest. In onszelf is de horizon tussen geest en materie. Niet zonder betekenis plaatst Leonardo de ogen van Christus op de lijn die hemel en aarde verbindt. Aan het begin van de weg die ons naar het materialisme leidt, toont hij ons dat het begrijpende schouwen van de mens niet het religieuze moet buitensluiten. De menselijke blik heeft voor de wereld enorme betekenis. De wereld wil geen coulisse meer zijn. Zij wil in haar totaliteit worden begrepen. Daarvoor heeft zij de mens nodig, die in zijn bewustzijn geest en materie verbindend deze scheiding, deze wond kan helen.

*Anastasiia Mazur
(geestelijke in Bremen)*

Genezing

De ervaring dat de incarnatie van Christus de mensheid genezing heeft gebracht, is de fundamentele overtuiging van de kerk. Deze genezing is niet voor eens en altijd geschied, maar wil stukje bij beetje worden gerealiseerd. In het laatste avondmaal brengt Christus de nieuwe relatie tot de goddelijke wereld tot stand. De apostelen krijgen de opdracht deze relatie door middel van het avondmaal voort te zetten. De vroege theologen

hebben de ontmoeting met de Christus bij het avondmaal als gelijkwaardig beschouwd met de directe ontmoeting met de Herrezone.

“Tot Hem mogen daarom allen komen, die genezen willen worden. Zij zullen de artsenij ontvangen, die Hij van Zijn Vader meegebracht en in de hemel gemaakt heeft, en deze uit de sappen van die hemelse vruchten toebereden, die niet verwelken. 1)

De evangeliën laten de vele facetten van de genezende werkzaamheid van Christus zien. Hij geeft een nieuwe oriëntatie, doordat hij nieuwe mogelijkheden van menszijn toont. De kracht van dit voorbeeld is in de verhalen van de martelaren te vinden, beginnend bij Stefanus. 2)

Christus brengt de harmoniserende kracht die het midden bevrijdt van de eenzijdige verleidingen van de tegenstandersmachten. Hij geneest ook de fysieke ziekten, doordat Hij het Ik van de ander zo sterkt dat de gehele mens door Hem kan worden doordrongen. Dit alles is in de Mensenwijdingsdienst terug te vinden. De verhalen uit het leven van Christus in het evangelie wekken de nieuwe mens in ons, die in de oude mens geboren wil worden. Zoals we hebben gezien, wordt dit in de verwandeling geïntensiveerd, wanneer naast de woorden, die gesproken worden bij het

avondmaal nu in het knielen en breken van het brood er daden bij komen. Op het niveau van de ziel ontvangen wij een sterking van het midden. Vervolgens mogen we de substanties ontvangen, die door de verwandeling zijn gegaan. Wij ontvangen brood en wijn als lichaam en bloed – dat wil zeggen: als aardse substanties die met onze natuur al zo verwant zijn, dat we ze direct als aanvulling van ons wezen kunnen beleven. Deze ervaring wordt door de intieme processen rondom de communie nog versterkt. Als wij met open mond staan te wachten, zijn wij heel ontvankelijk. De celebrant nadert ons veel dichter dan normaal gesproken het geval zou zijn. Wij laten ons aanraken. Veel tact is nodig bij een uitwisseling van ervaringen die men tijdens de communie heeft. Een vrouwelijk gemeentelid vertelde eens wat zij aan de mensen had waargenomen, die na de Mensenwijdingsdienst uit de cultusruimte kwamen. Zij zelf was in de hal van de kerk met iets bezig. Zodoende had zij een blikrichting, die je normaliter niet hebt. Zij beschreef, hoe de gezichten straalden. De mensen zagen er op dat moment uit alsof ze van hun dagelijkse zorgen waren bevrijd. Een zachte glans omgaf hen. Zonder zichzelf onder druk te zetten om diepe ervaringen op te doen, is het raadzaam om de communie te laten naklinken. Bijvoorbeeld door 's avonds in herinnering te roepen, wat je die dag voor het altaar hebt beleefd. “Het lichaam van Christus dat gij ontvangt, en het bloed van

Christus dat u tot leven wekt, zij mogen u doordringen, opdat geheel de zondekrankheid door de genezende arts en het sacrament.”.

Er zijn vele ervaringen, waaraan je kunt aanknopen, als je wilt voorbereiden op het leven schenkende gebeurtenissen van de communie. Ik geef hier enkele voorbeelden.

-We zijn na een lange periode van ziekte hersteld en voelen de levenskrachten terugkeren.

-We bevonden ons in een conflictsituatie en wilden de moed al bijna opgeven. Allen waren wanhopig, totdat iemand de moed vond om de hopeloos lijkende situatie door een nieuw woord, een nieuw inzicht te doorbreken.

-We hebben misschien gedurende jaren het gevoel gehad dat iemand die we liefhadden, zich van ons had vervreemd. Alle pogingen tot verzoening veranderden niets aan de situatie. We waren gedoemd in conflict te blijven. Dan komt er een bericht, misschien zijn het slechts twee zinnen in een sms-je, en je weet: het leven stroomt weer tussen ons!

-de ervaringen die ons ten deel vallen bij mensen die op sterven liggen, kunnen heel indrukwekkend zijn.

Bij kankerpatiënten bijvoorbeeld lijkt vaak naast het lichamelijke lijden of zelfs er doorheen een bewustzijn voorhanden te zijn, dat over de dood heen op het nieuwe leven wijst.

Naast persoonlijke herinneringen zijn er ook andere bronnen. De bijbel biedt een scala aan zulke beschrijvingen,

beginnend bij de opwekkingen uit de dood in het Oude Testament en in de evangeliën via het boek Job tot aan de mystieke ervaringen van dood en nieuw leven, waarover Paulus bericht. 3)

Hier zou je ter verdieping kunnen ingaan op de punten die we in het voorafgaande hebben beschouwd. Ook beschrijvingen van “bijna-dood-ervaringen” 4) kunnen ons inspireren.

Al deze ervaringen kunnen we in onze ziel intensief tot leven wekken en vervolgens laten naklinken tot stilte intreedt. In deze stilte kun je dan de herinnering aan de laatste communie oproepen.

*Tom Ravetz
(geestelijke en
bewindsdrager in Groot-
Britannië en Ierland)*

Bovenstaande tekst komt overeen met blz. 84-88 van het boek dat Tom Ravetz over de

Mensenwijdingsdienst heeft geschreven. Dit boek is bedoeld als een wegwijzer met teksten ter bezinning en verdieping. De complete titel luidt als volgt: Tom Ravetz, *Die Menschenweihehandlung. Ein Wegweiser mit Besinnungen zur Vertiefung.* (Verlag Urachhaus, 2019)

Voetnoten bij de tekst van Tom Ravetz:

1. Vgl. Ambrosius, „Drie boeken over de

plichten van de geestelijkheid, boek 2, XI

2. Handelingen der apostelen, 7:54-60
3. Bijvoorbeeld 1 koningen 17:17-24; Markus 5:21-43; Johannes 11; Romeinen 6:1-14; Galaten 2:19-21
4. Vgl. George G. Ritchie en Elisabeth Sherrill, Terukeer van morgen.

To-do-lijst van de conferentie in 2022

Tot nu toe noemden we ons jubileum “conferentie 100 jaar Christengemeenschap”, wat echter nog geen titel, geen motto, geen oproep is. Op zoek daarnaar loont het de moeite eens terug te kijken naar vroegere, grote conferenties. Zo was er in 1997 in Hamburg de conferentie INICIO (begin), BREAKTHROUGH (doorbraak) en AUFBRUCH (in beweging komen). In 2010 in Dortmund heette de conferentie FUTURE NOW (toekomst nu). Deze reeks wordt voortgezet met de conferentie in 2022.

De voorstellen voor een titel uit meerdere discussie-rondes vindt u in de CG-2022-nieuwsbrieven van Pasen en St. Jan. Daar zijn ze ter illustratie als het ware op een schoolbord afgebeeld. Tijdens de bijeenkomst van het grote planningsteam op 3 oktober 2020 willen we de titel van de conferentie vastleggen. En op de volgende bijeenkomst van het grote planningsteam op 21 november 2020 het werken aan de inhoudelijke invulling voortzetten.

Een pregnante titel is op zichzelf nog niet alles. De ontmoetingen van de mensen, de uitwisseling is dat, wat deze conferentie vooral moet kenmerken. Om daarna nog uit deze dingen te kunnen putten is een zorgvuldige voorbereiding van belang. Daarvoor is samenwerking van alle betrokkenen nodig!

Tot aan de conferentie hebben we nog twee jaar de tijd om verbindingen en contacten te leggen. We kunnen gelijkgestemden vinden, partnerschappen tussen gemeenten vormen, ook over landsgrenzen heen. We kunnen deelnemen aan de voorbereidingsbijeenkomsten van de conferentie, maar ook verlerlei conferenties van de Christengemeenschap bezoeken. Een dergelijk wereldwijd proces zouden we na de conferentie kunnen voortzetten in de geest van een voortdurende vernieuwing. Wij allen kunnen inhoudelijke thema's, die we belangrijk vinden, die we altijd al wilden bespreken en die we met elkaar willen bereiken. Veel thema's zijn al in onze documenten op www.cg-2022.org gepresenteerd.

Nog meer thema's en discussies zijn heel welkom, vooral in onze twee interactieve media.

In ons internet-forum kunt u met ons en vele anderen van gedachten wisselen over ideeën, denkbeelden, wensen, zorgen, en nog veel meer betreffende 100 jaar Christengemeenschap. Het tweetalige (Duits-Engels) CG-2022 jaarnaal "Dies bewegt uns. This moves us. Dit beweegt ons" is een pdf-document dat u

kunt aanvragen via newsletter@cg-2022.org.

Daar hebben tot nu toe 38 leden opgeschreven, wat zij voor de toekomst van de Christengemeenschap belangrijk vinden. Nog meer bijdragen zijn van harte welkom en zullen in de uitgave van voorjaar 2021 worden opgenomen. Het bijzondere van dit jaarnaal is dat elke lezer in dit pdf-document eigen commentaren kan toevoegen. Zo kan een gedocumenteerd discussieproces ontstaan. Mocht u met een dergelijk interactief computergebruik niet vertrouwd zijn, dan kunt u natuurlijk een e-mail sturen naar newsletter@cg-2022.org of een traditionele brief naar ons conferentiebureau: Mergelweg 31, D-42781 Haan. Uw bijdrage is in elke vorm zeer welkom.

*Wolfgang Jaschinski,
Publiciteit voor CG 2022*

(vertaling: Ollif Smilda)